

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprete reklamacije so poštne proste.

Nadaljna vesela poročila iz Srbije.

V Srbiji napredujemo proti Valjevu. — Srbi Belgrad izpraznili. — Glavni del srbske armade pri Šabcu poražen. — General Potiorek želi končati vojsko s Srbijo pred zimo. — Iz Rusko-Poljskega in Galicije bistveno nič novega. — General Hindenburg ni ujet. — General Dimitriew prevzame poveljstvo ruske armade proti Turkom. — Križarko „Cesarica Elizabeta“ naši mornarji razstrelili.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Avstrijci korakajo proti Valjevu.

120.000 Srbov poginili v beg.

Dunaj, dne 9. novembra.

S srbskega bojišča se uradno poroča:

Naše prodiranje na južnem bojišču splošno ugodno napreduje. Med tem, ko so naše čete, ki korakajo na črti Šabac—Lješnica (od severa iz pokrajine Mačva proti jugoizhodu) zadale ob hud odpor sovražne armade, je dosegel oni del avstrijske armade, ki prodira v prostoru med Loznic—Krupanj—Ljubovij (od Drine proti izhodu) izvanredno lepo zmago nad Srbi.

Sovražna armada, ki je na tej črti stala proti nam, je bila sestavljena iz srbske III. armade. Poveljevala sta ji general Sturm (od I. armade) in general Peter Bojović s šestimi divizijami. Skupna moč sovražnika je bila 120.000 mož.

Po junaški brambi je imela srbska armada v teh bojih, ki so trajali 3 dni, tako velike izgube, da se je morala umakniti proti Valjevu.

Naši zmagoviti zbori so dosegli včeraj zvečer višine pri Loznici, ki obvladajo pokrajino proti izhodu; pri Krupanji pa smo zasedli glavne grebene Sokolske Planine (južnoizhodno od Krupanje). Ujeli smo mnogo Srbov ter zaplenili veliko število vojnega gradiva.

Z Bogom za cesarja in domovino!

Budimpešta, dne 9. novembra.

General Potiorek, poveljnik avstrijske armade proti Srbom in Črnogorcem, je izdal na svoje čete sledeče armadno povelje:

„Vojaki V. in VI. armade!

Prišla je zopet prilika, da zgrabimo sovražnika, ki stoji pred nami, z združenimi močmi ter kronamo svoje dosežanje vojne uspehe z odločnim napadom. S tem dosežemo zaželjeni bojni uspeh: popolni poraz našega sovražnika!

S svežimi silami, prepojeni z junaškim duhom, na duši in telesu po trimesečnih bojih utrjeni, stojimo pred utrujenim in izčrpanim sovražnikom, kateri že delj časa obžaluje svojo nepremišljenost, da je začel proti nam sovražno nastopati.

Tako hočemo Avstrijci zlomiti zadnjo silo sovražne armade ter na ta način vojsko se pred zimo dokončati. Sovražnik je kriv, da ima ta vojska za vas mnoge tako hude posledice.

Vojaki! Vaše junaštvo, katero je naš najvišji vojaški poveljnik, naš cesar, že tolikokrat pohvalil, mi daje jamstvo, da boste tudi v tem trenutku vsi kot eden mož imeli pred očmi prisego, ki ste jo storili, kakor tudi vojaško dolžnost, ki vam pravi, da morate

zvesto služiti vzgledu mnogih, na bojišču padlih avstrijskih junakov. Upam, da se ne boste ustrašili, žrtvovati svojo kri in svoje življenje, samo, da premagamo sovražnika.

Z Bogom za cesarja, kralja in domovino!“

Zadnji boji za Šabac.

O bojih za srbsko mesto Šabac pripoveduje nek častnik, ki se je udeležil bojev, sledeče:

Na dan vernih duš je prišlo med nas novo življenje. Z jutranjo zoro se je začela strašna kanonada z naše kakor srbske strani, ki je trajala 24 ur. Naši monitorji (oborožene savske in donavske ladje) so začeli prvi ogenj; streljali so neprenehoma ves čas in pošiljali tisoč in tisoč strelcev. Proti večeru je postajalo streljanje vedno hujše. Tresla se je zemlja, hiše in obzorje. Mislim sem, da je nastopil sodni dan.

Šabac sam je bil zavrt v gost dim. Naši topovi so streljali na kraje, kjer so stali srbski topovi. Tu in tam je izbruhnil požar. Ponoči, okoli 2. ure, je nastal pravi pekel. Nastali so strašni trenotki, katerih ne more nihče pozabiti, kdor jih je doživel. Mislim smo, da pada nebo na zemljo. Zdelo se je, da ves Šabac z okolico do kakih 5 km gori. Glava se maje in kolena se tresajo od peklenkega tulenja topov. Delala se nam je pred očmi tema, ko smo videli, da bruhajo iz 200 topov 200 ognjenih jezikov, da lete po zraku ognjene ptice in pojo granate svojo peklenko pesem. Srbske kroglice so letele na našo stran kakor gost dež. Na nekaterih krajih je Sava vsled strelcev visoko vzklopela in dvigala vodo. Monitorji so pluli neustrašeno po Savi, razsvetljevali srbske postojanke, streljali in donasali municijo sem in tja. Vsa srbska stran je bila razsvetljena. Srbi so bežali iz okopov, ranjeni so se plazili po trebih, umirajoči so vzdihovali in se vili v smrtnih bolečinah, zrak pa je napolnjevalo vpije in jokanje, da so se nam rosile oči. Tu pa tam je kdo klical na pomoč nebo in svetnike, ranjenci so pa prosili drug drugega pomoči. Nekateri so se držali za prsa, drugi so se plazili k Savi, da si z vodo omočijo rano. Vse to sredi strašnega peklenkega rjojenja topov, streljanja ročnih in strojnih pušk.

Višek boja je bil naš naskok! Trobente so zabučale in trobile na naskok, iz sto in sto grl je zabilo: Hura, hura! Naši so naskočili srbske okope. Pred njimi gredo častniki s sabljami v rokah: Naprži junaki, živela domovina, naprej v imenu božjem! Tako hlabre poveljniki armade vseh jezikov. Nastal je strašen boj. Stal sem nekaj sto korakov zadaj v mrzli noči. Kri mi je oledenela v žilah in zdelo se mi je, da mi je zamrlo srce. Bije se strašen boj z bajoneti ob okopih, topovi streljajo v zadnje sovražne vrste.

Nastal je odmor za nekaj minut. Nato se je začelo iznova. Sovražnik začne bežati; izgubil je vse tri vrste okopov, topovi streljajo nanj od strani in infanterija mu je vedno bližje za petami. Naši korakajo v mesto.

Naši vojaki veselo vzklikajo, sovražnik pa beži v neredu proti mestu Valjevo. Branitelj Šabca, nek polkovnik z več častniki in moštvo, je obkoljen od naših čet. Moštvo se je udalo, polkovnik se je pa ustrelil z lastnim samokresom. Na carinski zgradbi ob Savi se je pa pokazala avstrijska zastava!

Daui se, boj je ponehal in Sava teče okrvavljena mirno naprej, kakor bi pela mirno pesem padlim

junakom. Del naše vojske preganja sovražnika, drugi obvezuje ranjence in pokopava mrljice, tretji zbira ujetnike. Upehani so, izdelani in izmučeni; na obrazih se jim bere žalost. Solnce je zopet izšlo, po Savi vozijo zopet čolni, ki so tri mesece počivali. Šabac je padel, rodno mesto pokojne kraljice Druge Mašin.

Srbi izpraznjujejo Belgrad.

Budimpešta, dne 9. novembra.

Tukajšnji listi pišejo, da so dobili iz Zemuna poročila, katera soglašajo v tem, da je položaj v Belgradu postal za Srbe nevdzdržljiv in da so začeli Srbi že izpraznjevati mesto. V mestu so nastale razne kužne bolezni, posebno griž, legar in tudi kolera. Le redke vojaške straže se še nahajajo v mestni okolici. Mestna posadka se pripravlja na odločno branbo mesta. Vojaški poveljnik je izdal na mestno prebivalstvo ukaz, da mora v nekaterih dneh zapustiti Belgrad. Iz Zemuna se je iz opazovalnega stolpa že dne 2. novembra opazilo 1500 obloženih vozov, ki so peljali razno blago v smeri proti N.Šu.

Naši podonavski monitorji (topovski čolni) obstreljujejo srbsko belgrajsko utrdbo Kalimegdan. Smolnšnica, ki se nahaja blizu te utrdbe, je že zletela v zrak. Vest, da bi bila naša artilerija porušila mesto, so neresnične.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Pismo iz Galicije.

Ob Sanu, 30. oktobra 1914.

(Piše praporščak dr. Veble državnemu poslancu dr. Benkoviču, pri katerem je odv. konc.)

Velečenjeni gospod doktor! Po daljšem odmoru imam nekoliko več priložnosti, napisati Vam par vrstic in naslikati svoje križe in težave na bojnem polju.

Okoli 18. avgusta je prišla naša divizija honved-huzarjev v Lvov. Jaz sem bil pridružen k oskrbovalni koloni. Kakor hitro je bila kolona sestavljena in preskrbljena z živežem (cela kolona se deli na šest pododdelkov, vsak pododdelek ima 87 vozov in prevažajo živež za celo divizijo za jeden dan), so nas poslali v smeri proti Kamionki. Koncem avgusta so se bili izhodno od Lvova okoli Kamionke, Przemysla in Dunajeva krvavi boji, v katerih je zlasti naš — 3. graški — kor veliko trpel. Kakor sem pozneje — čez en mesec — izvedel, je bil v tej bitki ranjen tudi moj brat Jože od X. regimenta. Težko ranjenega so prenesli v bolnišnico. Toda od tistega časa ne piše nič, tako da moramo slutiti, da je ali umrl vsled poškodb, ali pa se nahaja v ruskih rokah.

Pri Kamionki smo dne 25. avgusta prvič občutili premoč ruske artilerije. Naše čete so se morale umikati, naš tren je pri tem trpel precej škode. Od 1. do 11. septembra se je bila na črti Grodeck—Janov—Rava-Ruska velika bitka. Dasiravno so se naše čete junaško branile, kljub temu smo se morali tudi po tej bitki pri Janovu—Rava-Ruski—Tomašovu umakniti. Vzroki: 1. Naše levo krilo, ki je prej preko Krasnika, Lublina, Komarova na Rusko-Eolskem uspešno prodiralo, je bilo pri Tomašovu vrženo nazaj. Vsled tega se je bilo bati, da nas Rusi zajamejo. 2. Morali smo dobiti stik z nemško armado, ki je imela priti nam na pomoč. 3. Premoč ruske armade. Splošno se sodi, da razpolagajo Rusi z res

ogromnimi množicami vojaštva. Posebno močna je ruska artilerija, ki je povrh tega tehnično izborna — zlasti poljske havvice. Končni vzrok, a ne najzadnji, da smo se morali umikati, je bilo izdajstvo na celi fronti. Moskofilsko izdajstvo je slavilo prave orgije. Naše vojaštvo je bilo na lastni zemlji — v sovražni deželi. Civilisti — Rusini — so kot špijoni izvovali vse važne postojanke in jih sporočili Rusom. Signalizacija — zvonjenje v cerkvah, požari itd. — so oznanjali prihod naših vojakov. Ni se torej čuditi, da smo zlasti v začetku silno trpeli.

Od 11. septembra so se naše armade (1., 2., 3. in 4.) umikale preko Przemysla v smeri proti Jaslo — Gorlice — Novi Sandec — Tarnov — Krakov. Tu smo zavzeli silno dobre pozicije. Iz domovine so prišle nove sveže čete na pomoč. Iz Nemčije pa je prihitelo več nemških korov. Na potu od Rava-Ruske do Nowega Sandeca sem prišel trikrat s svojim trenom v bližino ruske artilerije: 12. septembra pri Smolnu, 13. septembra pri Javorovu in 14. septembra pri Krakovicu. Vsakokrat je bil naš tren silno poškodovan, osobito pri Javorovu. Srečnemu slučaju se imam zahvaliti, da sem pravočasno „odšel“ iz Javorova, sicer bi bil ujet.

Po hudi, mučni boleznini, ki me je mučila na potu od Przemysla skozi celi teden, po silnem pomanjkanju in težavah (dež, mraz, slabe poti, slaba oskrba z živili itd.), sem končno srečno prišel k naši diviziji, od koder sem bil začetkom meseca oktobra premeščen k VI. kornemu poveljstvu. Prideljen sem proviantnemu častniku. Skrbiva za dobro kuhinjo pri VI. armadnem poveljstvu. Vsake 3—4 dni se peljem v tako večje mesto nakupovat (sedaj v Rzeszov) živila. Življenje je tu prav prijetno.

Sedaj tičimo že drugi teden blizu Sana. Naše čete so še vedno na levem bregu. Vsi poskusi, priti na desni breg Sana, so se ponesrečili. Boji so splošno silno krvavi.

Naša nova ofenziva (napadalo „prodiranje“) je do sedaj dobro napredovala. Zdi se mi pa, da so kusi zopet dobili silna ojačenja. Govori se, da se je moral Hindenburg pred Varšavo umakniti. Če je to res, potem se bomo morali i mi, ker bi nam sicer Rusi lahko padli v bok.

Izgube — ruske in naše — so bile dosedaj velikanske. (Zlasti ruske! Govoril sem večkrat z ruski ujetniki, ki splošno hvalijo našo infanterijo. Znan je izrek našega poveljnika Boroeviča: „Ako bi imeli mi rusko artilerijo, bi bili že v Kijevu; ako bi Rusi imeli našo infanterijo, bi bili že na Dunaju!“)

Kedaj bo konec te svetovne vojske? Po mojem mnenju je vse odvisno od odločilne bitke v Franciji. Dosedanji uspehi nemške armade v Belgiji so nam porok za končno zmago Nemcev nad združenimi Angleži in Francozi. Dokler ne bo vojska v Franciji končana, je naša naloga: po možnosti prodirati; ako ne, držati rusko številnejšo armado v šahu in zadrževati njeno ofenzivo. Na vsak način bo vojska še trajala mesece.

Galicija je v dosedanji vojski strašno trpela. Kamor so prišli Kozaki, je vse oropano in požgano. Kamor človek pogleda, povsod beda. Ljudje živijo le samo od krompirja. Po cele tedne niso uživali kruha. Sol in petrolej je med najvrednejšimi prebivalstvom redka izjema. Ako ne pride na pomoč vlada z izrednimi podporami, bo po zimi v Galiciji — lakota.

Tudi kolera se razširja ponekod, ne samo med vojaštvom, ampak tudi med civilisti.

Pravne razmere za časa vojske: kdor je količ kaj osumljen, da vohuni, pride pred vojaški sod. In čestokrat ga po kratkem zaslišanju priče obesijo na prvi drog. Tu smo jih obesili že šest. Kjer so bili Rusi, so začasno umaknili civilno upravo, ki pa je bila čisto — ruska. Kozaki so ropali, kakor se jim je zljubilo. Drugo rusko vojaštvo je nekoliko boljše.

Za časa vojske sem se naučil precej dobro po poljsko govoriti in nekoliko malorusine. Sedaj se učim pridno ruščine.

Na domovino mislim neprestano. Kamor sem prišel, povsod sem povpraševal, kje se nahaja tretji kor, kako se bijejo naši slovenski fantje. Vsikdar pa sem izvedel: slovenski polki (17. in 87. pešpolk itd.) so se bili junaško kakor lev. Vsled tega imajo tudi velike izgube. Veliko slovenske krvi je prelilo v Galiciji. Za domovino! Morda tudi za novo poljsko: „ojczyzna“, za „Novo Poljsko.“ Bog daj!

Ko žari na zapadu zarja zahajajočega solnca, mislim na dom. Iz bližine se sliši gromenje topov, in praskanje pušk. Moje misli pa hitijo v naše lepe slovenske kraje. Kaj je novega doma? Ali se še kdaj povrnemo vsi bratje in znanci? Ko mi lega spanec na oči, mislim na dom, na znanca in prijatelja, ki so že ranjeni ali celo padli. Neprestano, pri vsaki priliki mislim na domovino. „Bog jo čuvaj v teh viharjih časih!“ „O domovina, kako te je treba ljubiti, ve samo tisti, ki te je zgubil, ki hrepeni po Tebi!“

Kaj je novega v Celju? Pozdravljam znani naš „torkov krožek.“ Gotovo se je zelo skrčil.

Iskreno pozdravljam tudi Vas in Vaši milostljivi sporočam svoj poklon!

Rusija s svojimi močmi pri koncu.

Vojni poročevalci „Reichspost“ poročajo svojemur listu z bojišča z dne 7. novembra sledeče: Kakor izvem, je Rusija že odpovedala na bojišče svoje črnovojne. Tako n. pr. so bile čete, katere so korakale proti Karpatom, črnovojniške čete, sestavljene v posebne

divizije in brigade. Da je tema res tako, dokazuje dejstvo, da so Avstrijci ujeli pri Przemyslu 17. letne ruske vojake-mladence. Iz tega se sklepa, da je morala Rusija vključiti svoji dozdevni ogromni moči že komaj po trimesečni vojni upoklicati pod orožje mladence tretjega poziva.

Nemško-rusko bojišče.

General Hindenburg ni ujet.

„Lokalanzeiger“ zanika z vso odločnostjo zelo razširjeno vest, da je bil general Hindenburg obenem s saskim princem, ki mu je bil prideljen, ujet.

Na severnem Poljskem.

Nemški general Blume piše v „Berliner Militär-wochenblatt“, da je v kratkem času pričakovati važnih dogodkov na severnem Poljskem. Nemška armada, ki je združena z avstrijsko, začela ofenzivo proti Varšavi in Ivangorodu, se je na novo grupirala ob reki Varti, ki teče kakih 60—70 km od pruske meje. Stališče za to reko je za nemško armado jako ugodno. Minuli teden se je ob tej reki pojavila ruska kavalerija in pri Kolu šla čez vodo. Bilo je 11.000 vojakov s 36 topovi. Ruski kavalerijski naskoki so vedno znamenje, da se pripravljajo Rusi na ofenzivo. Omenjeni zavrnjeni kavalerijski oddelki so pač tudi imeli namen, spoznati pozicije nemške armade in tako olajšati ruski armadi ofenzivo. Bržčas se bodo tam, kakor sodi general Blume, v kratkem zgodili važni dogodki.

Nemško-francosko bojišče

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berlin, dne 9. novembra.

Iz velikega vojnega stana z dne 9. novembra dopoldne se poroča:

Včeraj, dne 8. novembra popoldne so zopet obstreljevale sovražne vojne ladje nemško desno krilo. Artilerija nemških čet je pa kmalu pr. silila sovražne vojne ladje, da so se umaknile.

Zvečer in po noči je napravil sovražnik napad z smeri Nieuporta, toda ta napad se je popolnoma izjalovil.

Vkljub zelo trdovratnemu odporu so napadi nemških čet pri Yperu napredovali sicer polagoma, toda stalno. Vsi protinapadi sovražnika južnozahodno od Yperu so bili odbiti. Nemške čete so ujele več sto sovražnih vojakov.

Na izhodu je bil odbit napad močnih ruskih čet severno od jezera Wysztynez. Sovražnik je imel velikanske izgube. Nemške čete so ujele čez 4000 Rusov ter zaplenile 10 strojnih pušk.

Boj za Arras

Iz Pariza se z dne 8. t. m. javlja: Včeraj, dne 7. novembra, se je z velika škodo in ljutostjo vno- vič začelo obstreljevanje mesta Arras. Arras je podobno gorečemu starorimskemu mestu Pompeji po razdejanju. V 48 urah je bil spremenjen to mesto v kup pepela. Vse prebivalstvo je zbežalo, le oblasti so še ostale v mestu, toda tudi te bodo v najkrajšem času zbežale v Boulogne. Obstreljevanje Arrasa je deseglo pretečeni padek vrhunce. Sovražnika sta si stala ob obeh straneh mesta nasproti, artilerija obeh pa je bruhala v enomer dež granat v mesto. Tudi nemški zrakoplovi so metali iz zrakoplovov bombe v mesto. Dosedaj Nemci še niso mogli zasedi mesta.

Prvi obisk nemških letalcev na Angleškem.

Prvi nemški letalec v tej vojni, ki je obiskal Angleško, je poročnik Caspar iz Kassela. Prevozil je nevarno progo pri precej močnem vetru. On in pa njegov spremljevalec sta vrgla 15 bomb, ki so napravile na obrežnih utrdbah, kolikor sta mogla opazovati, precej škode. Letalec sta ostala vedno v precejšnji višini.

Oba nemška letalca, Caspar in Roos, sta, kakor poročajo iz Dunaja, dospela tudi nad London.

Nemški letalci nad Parizom.

Berlin, 8. novembra.

„Kreuzzeitung“ prijavlja pismo oficirja, ki je s tremi drugimi oficirji dne 11. oktobra na treh biplanih letel čez Pariz. V letalu je rečeno: Vrgli smo 17 bomb in listke, na katerih je bilo zapisano: „Anverza je že zavzeta; prihodnjic pridete vi na vrsto.“ Francozi ne omenjajo v svojih poročilih ne teh listkov, ne letetega zrakoplova. Bombe so v nekaterih mestnih delih razbile več hiš, ubile osem oseb in 26 oseb ranile.

Turčija-Rusija-Francija-Anglija.

Prvi spopadi v Kavkazu.

Carigrad, dne 9. novembra.

„Agence Ottoman“ objavlja poročilo turškega glavnega stana z dne 8. novembra ob 7. uri zvečer: Ravno so došle vesti, da so bili Rusi v dva dni trajajočih bojih na kavkaškem ozemlju poraženi. Turška armada je vkorakala v sovražnikove postojanke.

Ob 10. uri zvečer je bilo izdano sledeče poročilo turškega glavnega stana: Med tem, ko je turška kavalerija skozi Kagysman (ob reki Arax na ruskem ozemlju blizu turške meje) prodirala proti sovražniku, je napadla naša sila središče ruske armade, ki je bila sestavljena iz močnih vojnihi sil. Po ljutem boju, ki je trajal 2 dni, so bili Rusi poraženi. Naša armada je zasedla od sovražnika zapuščene postojanke.

Radko Dimitriew proti Turkom.

Zasebna vest poroča, da je bivši bolgarski poslanik general Radko Dimitriew, ki je brezuspešno oblegel Przemysl, dobil vrhovno poveljstvo čez ruske čete, ki bodo nastopile proti Turkom.

Stotisoč Turkov pred Egiptom.

Haag, dne 8. novembra.

List „Exchange Telegraph“ poroča, da je postala Turčija na egiptovsko mejo že 100.000 mož, med katerimi se nahaja tudi večje število Arabcev. Te čete se morajo prekoračiti v like pustinje, ki so brez vode, predno pridejo pred Sueški prekop. Angleži pa imajo v Sueškem prekopu vojne ladje in mnogo svojih čet, ki bodo Turkom prehod čez Sueški prekop zelo otežkočile. — List „Times“ pa je mnenja, da ima Turčija v sen namen, se polasti Egipta, kjer se pridela mnogo riža in bombaževine. Radi tega bo treba, da Anglija nemudoma pošlje pred Sueški prekop vojaške čete iz Avstralije in Kanade.

Da Turki nameravajo resno napasti Egipt, dodazuje dejstvo, da se turške čete že nahajajo na veliki cesti proti mestu Akaba-Suez, ki je samo 120 km oddaljeno od Sueškega prekopa.

Turki prekoračili egiptovsko mejo.

Carigrad, dne 9. novembra.

Uradno poročilo turškega glavnega stana z dne 8. novembra pravi: Z božjo pomočjo so včeraj turške čete prekoračile egiptovsko mejo.

Ker se je rusko brodovje umaknilo v svoja pristanišča, je turško brodovje bombardiralo Poti, najvažnejše kavkaško pristanišče, in napravilo precej škode.

Ko so turški orožniki in rodovi uničili angleške čete, ki so se izkrcale v Akabi, so se 4 angleške križarice, ki so se tam nahajale, umaknile. Ostala je le še ena križarica.

Trosporazum pritiska na Grčijo.

Dunaj, 9. novembra.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča iz Aten, da pritiskata sedaj Anglija in Francija, naravnost neznosno na Grčijo, da bi Grčija zapustila nepristranost. Vsled tega je prišla Grčija med vse balkanske države v najhujši položaj. Izraža se bojazn, da bo Anglija, ki nima lastnih čet, katere bi mogla izkrcati, prisilila Grčijo, da napove Turčiji vojsko, še predno bo Grčiji znano, kako stališče bo zavzela Bolgarija. Pritisk Anglije se izraža pa med drugim tudi na ta način, da ovira Anglija izvoz blaga iz Grčije. Ta pritisk je pa tem bolj občuten, ker se nahajajo vse grško vojne brodovje v rokah Angležev. Grški admiral Kundurides je dobil pred dvema mesecema dopust, ki bo te dni potekel. Med tem časom poveljuje grškemu vojnemu brodovju angleški admiral. Sedaj pa sili Anglija Grčijo, da podaljša dopust grškemu admiralu na nedoločen čas. Prebivalstvo Grčije je ogorčeno vsled angleškega pritiska na Grčijo.

Carigrad.

V turških političnih krogih je že pred nekaj časa zavladovalo spoznanje, da je Turčija izgubljena, če zmagajo Rusija, Francija in Anglija. Že na london-skem posvetovanju so si velesile razdelile Turčijo po deželah, ki so za njih trgovinski razvoj ali njih vojno moč najpripravniješe. Z evropsko vojno je bil ta dogovor pač razbit, a to je nevarnost še povečalo. Politični krogi so prepričani, da bi v slučaju zmage trosporazuma Rusi vzeli Carigrad, Armenijo in Kurdistan; Francozi Sirijo in Angleži Arabijo, pa naj bi bila Turčija med vojno še tako nepristranska. Zato se Turčija ni vojne čisto nič ustrašila, zlasti, ker je armada že mobilizirana. V Carigradu je vojna pač hudo zadela vse trgovsko in obrtno življenje. Duša tega življenja so namreč angleške, francoske in ruske banke, trgovske družbe, parobrodne družbe in podjetja. To je zdaj vse zaprto in seveda se to hudo čuti.

Križarka „Cesarica Elizabeta“.

Naša križarka „Cesarica Elizabeta“, ki je bila ob izbruhu vojske usidrana v Tsingtau-u, je potopljena. Potopili so jo naši mornarji sami, da bi ne prišla v roke Japoncem. Za boj radi svoje starosti ni bila več sposobna. Zgrajena je bila l. 1893 v Trstu. Posadka ladje je odšla v Tsingtau ter se skupno z Nemci udeleževala bojev za trdnjavo. Kaj je sedaj njihova usoda, ni nobenih poročil.

Japonci zasledujejo nemške vojne ladje.

Bordeaux, 7. novembra.

„Petit Parisien“ javlja iz Londona: Iz Valparaisa v južni Ameriki se poroča, da zasleduje japonsko vojno brodovje nemške vojne ladje, ki so potopile, sziroma hudo poškodovale angleške vojne ladje v pomorski bitki ob obrežju Čile v južni Ameriki pri otoku Santa Maria.